

er overordentlig interessant og lærerigt, men det maa jeg stadig komme tilbage til. Drengene i vore Latinskoler komme kun i meget ringe Grad ind i disse Sager, og det Indblik, som de faae i den gamle Kultur, kunde man langt lettere skaffe dem paa anden Maade. Hvis man forenede et Bekjendtskab med Oversættelser af græske og latinske Forfattere med den danske Undervisning, og hvis man forpøgede den historiske Undervisning derhen, at Drengene bleve nyere bekendte med den klassiske Oldtids Tilstande, end nu er Tilfældet — allerede ved den nuværende historiske Undervisning meddeles man jo forresten et ikke ringe Kjendtskab til disse Ting — vilde man ganske sikkert i Sundrebedelen, ja Lusindbedelen af den Tid, der nu anvendes, komme til et langt bedre Resultat. Naar man undersøger, hvad Latinen nu spiller for en Rolle i Skolen, vil man se, at Latinen har, naar man lægger alle Ugens Timer sammen, et Antal af 46 Timer imod 16 Timer Fransk, der er det moderne Sprog, som dyrkes mest; Lydbk har 8—12 og Dansk sammen med Svensk og Oldnordisk 17 Timer (J. Nielsen: Oldnordisk eksisterer ikke!). So, efter den nuværende Skoleplan eksisterer det; om end Benævnelsen er urigtig, eksisterer det dog som Sag. Altsaa, Latinen staar med det tredobbelte Antal Timer af Fransk, det levende Sprog, der ellers mest lægges Vægt paa, og lægger man Græsk til, som har 22 Timer efter den Plan, som Ministeren har foreslaaet, kommer man til, at de klassiske Sprog i Alt optage et Timeantal af 68. Men det skulde dog være mærkeligt, om man ikke ved Studiet af de moderne Sprog skulde kunne skaffe Drengene langt rigere Impulser, om man ikke ved Studiet af Fransk, ved at læse den tydske og engelske Litteratur skulde faae Leilighed til at meddele Drengene langt stærkere og rigere Indtryk og Impulser, om ikke Læsningen af Shakespeare, Molière og Goethe skulde være fuldkommen saa god Jøde for Drengene som det ikke at forstaa Homer og at bestrænge sig med Cicero. Hvad endelig Nyttens angaar af disse Sprog senere hen i Livet, tør man jo neppe røre derved uden at blive beskyldt for at være Materialist; men det er vist, at hvad den Ting angaar at tjene Penge, at erhverve sig Brødet i Almindelighed i Kraft af de Studier, man har drevet i Skolen, saa maa Resultatet af den klassiske Undervisning blive yderst ringe. Det har forbauset mig, at man ikke, saaledes som Forholdene ere, er falden paa at beregne denne Undervisning mest for Kvinder. Hvis man ingen praktisk Nytte skal have deraf senere, og hvis denne Undervisning som Dannelsesmiddel virkelig er saa god, hvorfor har man saa ikke tænkt paa at lade danske Smaa-piger nyde Godt deraf istedetfor at opdrage danske Drengene paa denne Maade? Disse trænge jo dog langt mere til at faae Kundskaber, der senere ville kunne hjælpe dem til at tjene deres Brød. Nu er det Mærkelige Tilfældet, at i Pige-skolerne

læres de Sprog og høstes de Kundskaber, som man kan drage praktisk og materiel Nytte af, medens Drengene ikke have en saadan Nytte af, hvad de lære, men komme ud i Livet næsten uden Mulighed for ved Hjælp af den Undervisning, de have modtaget i Skolen, at bane sig en Vej.

Som sagt, det forekommer mig, at dette Lovforslag gjør et forhastet Indtryk, og jeg tror ogsaa, at, naar man gennemlæser Motiverne, vil dette Indtryk forøges. Hvis ærede Medlemmer ville se efter, ville de finde, at Grunden, hvorfor Veddelingen nu skal opgives, er anført Side 5. Der findes en Passus, som gaar fra den ene Spalte til den anden og begynder med „Omfanget af de mathematiske Kundskaber o. s. v.“ og ender ved: „Ligesom denne Ordning o. s. v.“ Denne Passus er ordret affrevet efter Undervisningsinspektionens Beretning i Mæret 1878. Det er der nu ikke Noget at sige til. Den høitærede Minister maa tage sine Motiver, hvor han kan faae dem; det er der ikke noget Dødt i. Men det Mærkelige er, at bemeldte Undervisningsinspektion ved disse Motiver kom til det stik modsatte Resultat af det, som den høitærede Minister har naaet. Naar man gennemlæser Undervisningsinspektionens Motiver, saa ende de med at fravaade Ophævelsen af Veddelingen. Der anføres, at der klæber visse Mangler ved denne Ordning, men man kommer dog ikke til den Opfattelse, at det vilde være rigtig at affkaffe den. Den høitærede Minister affriker eller lader i sine Kontorer affribe denne Beretning og kommer saa til det stik modsatte Resultat af det, Skoleinspektionen kom til. Det forekommer mig, at, hvis den høitærede Minister ikke kan faae originale Motiver til sine Regeringshandling, bør han dog søge dem paa Steder, hvor de begrunde de samme Resultater, han kommer til. — Ja, hermed skal jeg slutte. Jeg har ikke villet gaa ind paa Enkelthederne. Jeg har kun villet udtale mig om det samlede Indtryk, som jeg synes, at det forelagte Lovforslag gjør, og jeg skal afvente den videre Diskussion for at se, om der skulde være Grund for mig til at komme ind paa Lovforslaget i dets enkelte Bestanddele.

Brig: Derfor man skulde svare paa alle de forskjellige Synspunkter, der ere komne frem idag angaaende denne lille Lov, der ikke gaar ud paa en gennemgribende Reform af Skolen, men derimod kun væsentlig sigter til at afhjælpe nogle af de Mangler, der ere komne frem, vilde denne Diskussion blive aldeles uendelig. Det er jo de allerførste Spørgsmaal, som ere blevne bragte frem; saaledes angaar det, som min ærede Ven fra Slagelse (Dahl) bragte frem, Organisationen, Forbindelsen mellem de forskjellige Arter af Skoler, et Spørgsmaal, som gjentagne Gange er blevet drøftet, og hvis Begrundelse navnlig hviler paa den gavnlige Indflydelse, som Udviklingen i